

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002873

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-08-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Ростислав Федорович

2. Rostyslav F. Martyniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси і кредит

Дата захисту: 27-08-2024

Спеціальність за освітою: Магістр 071 Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6399

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73, 06.73.55

Тема дисертації:

1. Інноваційно-інвестиційна складова фінансової безпеки банківських установ
2. Innovative-Investment Component of Financial Security of Banking Institutions

Реферат:

1. В дослідженні розглянуто теоретико-методичні засади інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки банківських установ. Запропоновано визначення банківських інновацій як системи нових або удосконалених продуктів, послуг та технологій, спрямованих на досягнення стратегічних і тактичних цілей банку. Обґрунтовано, що існує причинно-наслідковий зв'язок між інноваціями та інвестиціями, що формує поняття «інноваційно-інвестиційної діяльності». Встановлено, що реалізація банківських інновацій пов'язана з низкою екзогенних і ендогенних загроз та ризиків, що вимагає формування ефективної системи забезпечення інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки банку. Обґрунтовано, що у структурі фінансової безпеки банківських установ вагоме місце належить інноваційно-інвестиційній складовій, яка в умовах цифровізації створює умови для підвищення прибутковості, конкурентоспроможності та ринкової вартості кожного комерційного банку. У роботі розглянуто різні наукові підходи до трактування банківських інновацій, включаючи їх розуміння як новітніх технологій, удосконалених продуктів, альтернативних каналів обслуговування та організаційних змін. Підкреслено важливість інноваційної діяльності для розвитку

банківських установ та збереження і зміцнення їх конкурентних позицій на ринку фінансових послуг. Досліджено розвиток технологічних інновацій у банківському секторі в умовах цифровізації та діджиталізації економічних процесів. Акцентовано на специфічних властивостях банківських інновацій, включаючи циклічність кругообігу інноваційно-інвестиційних ресурсів, регуляторний вплив, інструменти захисту інтелектуальної власності та орієнтацію на прикладні дослідження. Обґрунтовано алгоритм реалізації інноваційно-інвестиційної діяльності банківських установ, що включає оцінку соціально-економічної ситуації, розробку та впровадження інноваційних проектів та оцінку їхньої ефективності. У дослідженні оцінено стан та ефективність забезпечення інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки банківських установ. На основі аналізу динаміки показників банківської системи та національної економіки виокремлено макроекономічні детермінанти, серед яких основними загрозами є зниження капіталізації, значна частка непрацюючих кредитів та зростання фінансової залежності від зовнішніх джерел. До позитивних чинників належать збільшення активів і капіталу банківської системи. Виявлено значний негативний вплив на діяльність банківської системи, спричинений вторгненням Росії в Україну у 2022 р., котрий у 2023 р. вдалося зменшити впровадженням банківських інновацій та регуляторних інструментів Національного банку України. Проаналізовано інноваційно-інвестиційну складову фінансової безпеки банківських установ на прикладі державного та приватного банків й встановлено різний рівень їхньої захищеності від зовнішніх загроз. Розроблено алгоритм комплексного оцінювання інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки, який дозволяє проводити кількісний і якісний аналіз інвестиційних ресурсів, що спрямовуються на інновації, впливати на ключові показники розвитку банку та визначати рівні інноваційно-інвестиційної безпеки. За результатами комплексного аналізування інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки досліджуваних банківських установ встановлено середній рівень інноваційно-інвестиційної безпеки АТ КБ «Приватбанк» протягом всього аналізованого періоду та низький рівень для АТ АКБ «Львів» в окремих з досліджуваних періодів. Проведено ґрунтовне дослідження зарубіжного досвіду використання банківських інновацій. Відзначено, що в Україні розвиток банківських інновацій орієнтується на цифрові технології дистанційного банкінгу з урахуванням швидкого розвитку технологій та триваючих військових дій. З метою удосконалення механізму забезпечення інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки банківських установ виокремлено імперативи інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки комерційних банків. Для оцінювання ефективності механізму забезпечення інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки банківських установ запропоновано використовувати кількісні методи, зокрема кореляційно-регресійний аналіз, що дозволяє виявити вплив факторів на показники результативності діяльності банківських установ. Розраховано інтегральне значення інноваційно-інвестиційної складової фінансової безпеки на основі п'яти коефіцієнтів, обраних для аналізу, що дозволило оцінити вплив деструктивних чинників на рівень конкурентоспроможності та ринкової вартості банківської установи.

2. The research examines the theoretical and methodological foundations of the innovative-investment component of financial security of banking institutions. The definition of banking innovations is proposed as a system of new or improved products, services, and technologies aimed at achieving the strategic and tactical goals of the bank. It is justified that there is a cause-and-effect relationship between innovation and investment, forming the concept of "innovation-investment activity". It is established that the implementation of banking innovations is associated with a number of exogenous and endogenous threats and risks, which requires the formation of an effective system to ensure the innovation-investment security of the bank. It is substantiated that in the structure of financial security of banking institutions, an important place belongs to the innovation and investment component, which in the conditions of digitalization creates conditions for increasing the profitability, competitiveness and market value of each commercial bank. The study examines various scientific approaches to interpreting banking innovations, including their understanding as state-of-the-art technologies, improved products, alternative service channels, and organizational changes. The importance of innovative activity for the development of banking institutions and the preservation and strengthening of their competitive positions in the financial services market is emphasized. The development of technological innovations in the banking sector in the

conditions of digitalization and the digitization of economic processes is investigated. An algorithm for implementing innovative-investment activities of banking institutions is substantiated, which includes assessing the socio-economic situation, developing and implementing innovative projects, and evaluating their effectiveness. The study evaluates the state and effectiveness of managing the innovative-investment component of the financial security of banking institutions. Based on the analysis of the dynamics of indicators of the banking system and the national economy, macroeconomic determinants are identified, among which the main threats are the reduction of capitalization, a significant share of non-performing loans, and the increasing financial dependence on external sources. The positive factors include the growth of assets and capital of the banking system. Significant negative impact on the activities of the banking system caused by Russia's invasion of Ukraine in 2022 is identified, which was successfully reduced in 2023 through the implementation of banking innovations and regulatory instruments of the National Bank of Ukraine. The innovative-investment component of the financial security of banking institutions is analyzed based on examples of state-owned and private banks, and different levels of their protection from external threats are established. An algorithm for comprehensive assessment of the innovative-investment component of financial security is developed, which allows conducting quantitative and qualitative analysis of investment resources directed towards innovation, influencing key indicators of the bank's development, and determining the levels of innovation-investment security. Based on the results of comprehensive analysis of the innovative-investment component of financial security of the studied banking institutions, the average level of innovation-investment security of PJSC "PrivatBank" throughout the analyzed period and a low level for PJSC "Lviv Bank" in certain periods are established. Thorough research of foreign experience in using banking innovations is conducted. It is noted that in Ukraine, the development of banking innovations is focused on digital remote banking technologies, taking into account the rapid development of technologies and ongoing military operations. To improve the mechanism for ensuring the innovative-investment component of financial security of banking institutions, imperatives of the innovative-investment component of financial security of commercial banks are identified. To assess the effectiveness of the mechanism for ensuring the innovative-investment component of financial security of banking institutions, it is proposed to use quantitative methods, including correlation-regression analysis, which allows identifying the impact of factors on the performance indicators of banking institutions. The integral value of the innovation-investment component of financial security was calculated based on five coefficients selected for analysis, which allowed for the assessment of the impact of destructive factors on the level of competitiveness and market value of a banking institution. The appropriateness of determining the beta coefficient to assess the degree of risk of the innovation-investment component of financial security of commercial banks was substantiated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Dziamulych, M., Stashchuk, O., Korobchuk, T., Mostovenko, N., Martyniuk, R., Strelkova, I., & Grebeniuk, N. (2021). Banking innovations and their influence on the formation of digital banking. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research, № 11 (2), p. 108-112. (Web of Science) URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110221/papers/A_18.pdf Особистий внесок автора: Доведено необхідність залучення банківських установ до інтенсивного впровадження у свою діяльність інноваційних технологій для підвищення власної конкурентної позиції та підвищення прибутковості

банку. Запропоновано комплекс заходів щодо підвищення ефективності впровадження цифрових технологій у банківську діяльність. (0,90 д.а., автору належить 0,26 д.а.).

- 2. Dziamulych, M., Krupka, I., Andruschak, Y., Petyk, M., Paslavska, R., Grudzevych, Y., & Martyniuk, R. Banking liquidity risk management in Ukraine based on the application of digital and information technologies. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research, 2022. 12(2), p. 102-107. (Web of Science) URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_18.pdf Особистий внесок автора: проведено аналітичний огляд нормативів ліквідності банківської системи України загалом, розглянуто особливості впливу сучасних інформаційно-цифрових технологій на управління ризиком ліквідності банку. Уточнено процес цифрової трансформації системи управління ліквідністю на основі застосування цифрових програмних рішень для аналізу та прогнозування ризику ліквідності. (0,97 д.а., автору належить 0,27 д.а.).
- 3. Stashchuk, O., Martyniuk, R. . Banking innovations: security technology solution. VUZF review, 2021. № 6 (1), P. 79 - 86. <https://dx.doi.org/10.38188/2534-9228.21.6.08> URL: <https://www.neliti.com/publications/547474/banking-innovations-security-technology-solution> Особистий внесок автора: концептуалізовано сутність поняття банківських інновацій та їх ролі у фінансовій безпеці банківських установ: ідентифіковано характеристики банківських інновацій; встановлено їх критерії відповідності з позицій клієнта та з позицій банківської установи; розроблено класифікацію банківських інновацій за такими ознаками, як: за часовим аспектом, за новизною, за причинами виникнення, за обсягом впливу, за впливом на поведінку, за масштабом нововведення; визначено необхідність мінімізувати зовнішні та внутрішні загрози фінансової безпеки банківських установ. Розглянуто особливості розвитку банківських інновацій в Україні в умовах впливу COVID-19. (0,66 д.а., автору належить 0,45 д.а.)
- 4. Мартинюк Р. Ф. Дослідження інновацій банківської сфери зарубіжних країн та можливості їх імплементації в Україні. Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University, 2024. № 1(37), С. 61-67. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-01-61-67>. URL: <https://www.echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/886> (0,48 д.а.)
- 5. Мартинюк Р. Ф. Комплексний аналіз інвестицій в інновації банківських установ в контексті забезпечення їх фінансової безпеки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Міжнародні економічні відносини та світове господарство”, 2024. Випуск 50. С. 131 - 135. <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2024-50-22> URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/50_2024ua/24.pdf. (0,55 д.а.)
- 6. Стащук О., Мартинюк Р. Специфіка застосування когнітивних технологій та штучного інтелекту в сучасній банківській діяльності. Економічний форум, 2021. № 1 (3), С. 134-138. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-3-19> URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyy_forum/article/view/240 Особистий внесок автора: сформульовано основні переваги використання когнітивних технологій у діяльності банківських установ, встановлено передумови підвищення ефективності застосування онлайн-банкінгу в комерційних банках, обґрунтовано необхідність забезпечення інформаційної безпеки клієнтів банківських установ в умовах широкого впровадження банківських інновацій (0,49 д.а., автору належить 0,32 д.а.)
- 7. Мартинюк Р. Ф. Теоретичні підходи щодо трактування сутності банківських інновацій та виокремлення цілей їх впровадження. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр., 2023. Вип. 5(163). С. 33-39. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2023-5-5> URL: http://ird.gov.ua/sep/doi/sep2023.05.033_u.php (0,93 д.а.)
- 8. Стащук О. В., Мартинюк Р. Ф. Цифровізація банківської сфери у системі фінансової безпеки банківської установи. Socially competent management of corporations in a behavioral economy : collection of scientific papers / resp. ed. Ondrej Mikulaš, Kostiantyn Pavlov, Karol Viktor, Olena Pavlova, Ladislav Viera, Liudmila Shostak, Anton Milan, Alla Lyalyuk. European institute of further education, Podhájska, 2021. P.

204–205. Chapter I. URL: <http://surl.li/ubort> Особистий внесок автора: обґрунтовано необхідність розв'язання проблематики підвищення фінансової безпеки банківської установи шляхом підвищення ефективності інноваційної діяльності банків та впровадження банківських інноваційних технологій. (0,14 д.а., автору належить 0,10 д.а.).

- 9. Мартинюк Р. Ф. Особливості трактування поняття «банківські інновації. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Луцьк, 16–17 трав. 2023 р.). Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 238–240. URL: <http://surl.li/ubosa> (0,13 д.а.)
- 10. Мартинюк Р. Ф. Тенденції інноваційного розвитку банківської сфери під впливом чинника пандемії. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів і студентів (м. Луцьк, 12–13 трав. 2021 р.). Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. С. 162 – 164. URL: <http://surl.li/ubosh> (0,10 д.а.)
- 11. Мартинюк Р. Ф. Інноваційно-інвестиційна діяльність банківських установ як елемент підвищення рівня банківської безпеки. International scientific-practical conference «State and trends in the development of science, education, technology and society»: conference proceedings (Tampere, Finland, February 27, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. С. 22 - 24 URL: <https://www.economics.in.ua/2024/03/27-02.html> (0,15 д.а.)
- 12. Мартинюк Р. Ф. Фінансова безпека дистанційної комунікації суб'єктів банківської системи. Мобільний банкінг. Сучасні проблеми глобалізації процесів в світовій економіці : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 18 берез. 2021 р.). С. 158 - 162 URL: <http://surl.li/uboso> (0,12 д.а.)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стащук Олена Володимирівна

2. Olena V. Stashchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2622-7353

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57205725227;

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=F5PSdtsAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барановський Олександр Іванович
2. Олександр І. Барановський

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5505-5098

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копилюк Оксана Іванівна
2. Oksana I. Kopylyuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0977-1309

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисюк Олена Володимирівна
2. Olena V. Borysiuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9411-4118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ТЕСЛЮК Софія Анатоліївна

2. SOFIA A. TESLIUK

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2364-025

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карлін Микола Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карлін Микола Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна